

ריכוז שאלות ותשובות מתוך שידור "נחלים TALKS" לכבוד יום הנחלים הבינלאומי

שאלה: יש פרויקט הנקרא הגדלת בית עלמין מגדל העמק אליו הגשתי נספח ניקוז. התבקשתי להראות את ההשפעה על נחל צבי הסמוך לבית העלמין ולשם כך ביקשתי ממנהל רשות ניקוז קישון למסור לי נתונים על מפלס הנחל במהלך השנים כפונקציה של עוצמות גשם. לצערי נאמר לי על ידו שאין נתונים כאלו. מדוע אין כאלו נתונים?

תשובה: טל רטנר, מנהלת אגף חינוך, סביבה וקהילה ברשות ניקוז ונחלים קישון. לא לכל הנחלים באגן יש מפלסי הצפה וכן מקובל להטיל על היזם חישובים מסויימים. השואל מוזמן לפנות אל אגף הנדסה ברשות ניקוז ונחלים קישון בטלפון: 04-9099821/818 ולדון עימם בנושא.

שאלה: האם יש תועלת בפינוי בוצה מצדי הירדן הדרומי? כמות הבוצה ממש גדולה וזה לא ישים לטפל בהכל.

תשובה: אושרי ילוז, מהנדס ברשות ניקוז ונחלים כינרת במהלך העבודות ולאורך השנים, נעשו בדיקות לניטור מליחות הקרקע בירדן, אשר מהוות מדד איכותי לבדיקת אפקטיביות העבודות לסילוק הבוצה. הבדיקות הראו שיפור במליחות הקרקע. ניטור איכות המים נבדקת גם היא לאורך התהליך.

שאלה: מה בנוגע להתייבשות ים המלח? איך המדינה מתמודדת עם הבעיה הזו בעתיד?

תשובה: איתי פרימן, מנכ"ל רשות ניקוז ונחלים ים המלח לאחרונה פורסם ע"י המשרד להגנת מסמך מדיניות חדש העוסק בנושא להערוך הציבור. מוזמנים לקרוא על מנת להבין את הנושא לעומק. שם המסמך: "עתיד ים המלח – מסמך מדיניות ארוכת טווח" https://www.gov.il/he/departments/publications/Call_for_bids/dead-sea-future

שאלה: מהי עלות התחזוקה של פארק נחל באר שבע ומהיכן מגיעים התקציבים?

תשובה: ד"ר נחמיה שחף, מנכ"ל רשות ניקוז ונחלים שקמה בשור כ-10 מיליון שח שנתי, במימון עירוני באר שבע.

שאלה: מה קורה לשטפונות לאחר שעברו בפתרון שנבנה בנחל דבוריה? האם הערוץ לא נסתם ותואי הנוף לא משתנה?

תשובה: ענת ברזילי, מנהלת אגף הנדסה, רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי הערוץ לא נסתם כיוון ששיפוע הזרימה טוב. תואי הנוף לא משתנה כיוון שהנחל מתוכנן לזרימות הצפויות בו עד אירועים של 1:10 שנים.

שאלה: מה הם הסוללות? האם אפשר להרחיב קצת עליהן?

תשובה: יואב שרפי, עוזר מהנדס, רשות ניקוז ונחלים שורק לכיש. סוללה היא קרקע מוגבהת מלאכותית לשם הגבלה של זרימת מים. במקרה שתיארתי, האדמה הובאה לשדה מחוצה לו. כשהאדמה המיובאת לא כ"כ איכותית, היא תהיה בבסיס הסוללה ומעליה האדמה החקלאית הטובה. עד כה משיבוע רצון.

שאלה: אשמח להרחבת התייחסות לנושא היחס למים ונגר עילי כמשאב. בעידן שינויי האקלים ומתוך הבנה שמים הינם המשאב החשוב ביותר לקיום חיים, האם לא בשלה העת לשנות את היחס למי נגר ונחלים תוך הסתכלות רחבה יותר ושימוש נוסף בחקיקה קיימת נוספת מלבד חוק הניקוז?

תשובה: אגמא

מזמינים להכיר את המדיניות החדשה לניהול נגר באתר ייעודי הנקרא "אתר מדיניות ניהול הנגר העירוני בישראל" בלינק: <https://runoff.agma.org.il/>

מטרת מסמך המדיניות הינה קידום נושא ניהול הנגר כפתרון לנזקי ההצפות הרבות המתרחשות בשטחים העירוניים, פגיעות: ברכוש, בתשתיות ובפעילות העירונית השוטפת, המוערכים במאות מיליונים עד מיליארדי שקלים וכן לפגיעות בנפש.

בשל תוספת הבינוי הצפויה בשטחי המדינה, שתפחית את השטחים הפתוחים המחלחים והן בשל שינויי האקלים המשנים את משטר הגשמים, סוגיית ההצפות בשטחים המבונים צפויה להקצין מדי שנה.

משמעות ניהול נגר היא איסוף ושימוש במי הנגר כמה שיותר קרוב למקור היווצרותם, זאת ע"י שימוש ושילוב בין מגוון כלים נופיים והנדסיים להולכה, השהייה, איגום, חלחול והחדרה – על מנת לצמצם למינימום את הוצאת הנגר מחוץ לשטח התכנית.